

การสร้างเครือข่ายในการบริหารสถานศึกษา (Creating network for school administion)

นายน์สมาน ดาโอะ

รหัสนักศึกษา 62561802013

EAD5626 จริยธรรมสำหรับผู้บริหารและความเป็นนักบริหารมืออาชีพ

หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ประเด็นการนำเสนอ

- ➔ ความหมายของการสร้างเครือข่ายในการบริหารสถานศึกษา
- ➔ แนวคิดและทฤษฎีการสร้างเครือข่ายในการบริหาร
- ➔ องค์ประกอบของการสร้างเครือข่ายบริหารในสถานศึกษา
- ➔ ปัจจัยการสร้างเครือข่ายในการบริหารสถานศึกษา
- ➔ ประโยชน์ของการบริหารเครือข่ายในสถานศึกษา
- ➔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ➔ กรณีศึกษา

...ความสำคัญ...

“ การเรียนรู้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์มากขึ้นสำหรับบุคคลและความเจริญของชาติ ด้วยการเรียนรู้เป็นสื่อ เชื่อมโยงกับข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ การเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จก็คือ การที่แต่ละบุคคลสามารถประยุกต์ใช้เครื่องมือ ข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ที่เหมาะสม เพื่อแก้ปัญหา และแสวงหาโอกาสในการเรียนรู้ตลอด สถานศึกษาสามารถระดมได้ทุกภาคส่วนของทุกองค์กร และชุมชนในท้องถิ่นมาทำการพัฒนาการศึกษาของชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้สู่ความเป็นสากลต่อไป และพระราชบัญญัติการศึกษาของชาติซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและจัดการศึกษา ยังได้กำหนดไว้ให้มีการส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้ว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน จะเห็นได้ว่า การสร้างเครือข่ายในการบริหารสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษามาก “

ที่มา : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2553). การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ:กพร.

“การบริหารเครือข่ายสถานศึกษา” (NETWORK EDUCATION ADMINISTRATION)

ความหมายของเครือข่าย E.MARK HANSON (2003) ได้กล่าวว่า เครือข่าย หมายถึง รูปแบบหนึ่งของการประสานงานของบุคคล กลุ่ม องค์กร หรือหลายองค์การที่มีทรัพยากรของตนเอง ซึ่งเข้ามาประสานงานกันอย่างมีระยะเวลาพอสมควร จะมีการจัดกิจกรรมร่วมกันอยู่เสมอ โดยมีการวางรากฐานเอาไว้ เมื่อฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมีความต้องการจะขอความช่วยเหลือ หรือขอความร่วมมือจากกลุ่มอื่น ๆ เพื่อสามารถแก้ปัญหาติดต่อไปได้

ธนา ประมุขกุล (2547) เครือข่าย หมายถึง ภาพข่ายใยแมงมุม ที่แสดงให้เห็นการถักทอโยงกันของเส้นใยที่พาดผ่านกันมาหลายเส้น หลายทิศทาง ดังนั้น คำว่า เครือข่าย คือ การเชื่อมโยงอย่างมีเป้าหมาย เป็นการเชื่อมโยงระบบที่ปฏิบัติการเข้าอยู่ด้วยกัน

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545) กล่าวว่า เครือข่าย เป็นการเชื่อมโยงเข้าหากันเป็นเครือข่าย ไม่ใช่การรวมกลุ่มของสมาชิกที่มีความสนใจเพียงต้องการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือร่วมสังสรรค์กันเท่านั้น แต่ยังหมายถึง ความต้องการที่จะพัฒนาไปสู่การลงมือกระทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน

สุทธิย์ อาภากร (2547) ได้จำแนกการก่อตัวของเครือข่ายออกเป็น 3 ลักษณะ คือ 1.) เครือข่ายที่เกิดจากการจัดตั้งและสนับสนุนของภาคส่วนต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นเครือข่ายที่ภาครัฐหรือหน่วยงานบางแห่งต้องการส่งเสริมหรือเข้าไปจัดตั้ง 2.) เครือข่ายที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น เครือข่ายพัฒนาชุมชน ,เครือข่ายที่เกิดจากความสมานฉันท์ , การร่วมแรงร่วมใจของฝ่ายต่าง ๆ 3.)เครือข่ายที่เกิดขึ้นโดยสถานการณ์เป็นตัวกำหนด ได้แก่ เครือข่ายที่เกิดจากสถานการณ์และประเด็นปัญหาที่ทุกฝ่ายเห็นว่า จำเป็นต้องใช้ความเป็นเครือข่ายในการแก้ปัญหาและสร้างพลังในการเรียนรู้หรือต่อรอง เพื่อให้เกิดการพัฒนากิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

อรณพ พงษ์วาท (2544) ได้เสนอแนะรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการสถานศึกษาไว้ 6 รูปแบบ

- 1.รูปแบบสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐรวมตัวกันเป็นเครือข่าย
- 2.การรวมตัวกันเป็นเครือข่ายของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐแห่งใดแห่งหนึ่งกับภาคส่วนองค์กร หน่วยงานอื่น ๆ
- 3.รูปแบบเครือข่ายสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด , เทศบาล , องค์การบริหารส่วนตำบล
- 4.รูปแบบเครือข่ายสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐกับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน
- 5.รูปแบบเครือข่ายสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐกับเอกชนกับเอกชนและภาคส่วนอื่น ๆ
- 6.รูปแบบเครือข่ายที่อาจเกิดจากการริเริ่มระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งของรัฐและของเอกชน

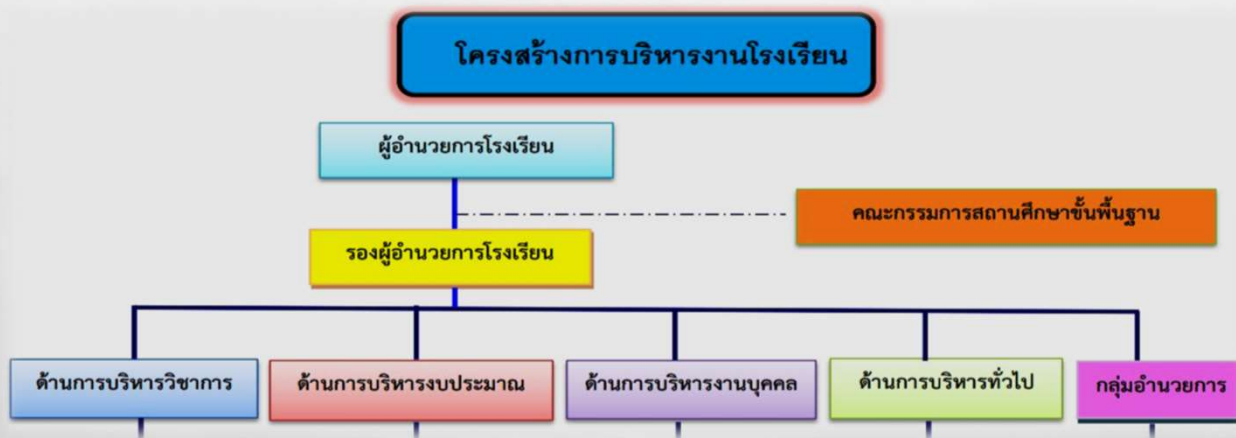
อุทัย บุญประเสริฐ (2542) : การสร้างเครือข่ายบริหารสถานศึกษา (NETWORKING SCHOOL ADMINISTRATOR) หมายถึง การทำให้มีการติดต่อสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และการร่วมมือกันด้วยความสมัครใจ จากกลุ่มบุคลากรภายในและหน่วยงานอื่น ๆ จากภายนอกสนับสนุนและอำนวยความสะดวก ให้สมาชิกในเครือข่ายสถานศึกษามีความพ้องกันฉันท์เพื่อน ที่ต่างก็มีความเป็นอิสระ โดยเฉพาะการดำเนินงานในฝ่ายงานของสถานศึกษา จำเป็นที่ต้องมีเครือข่ายการพัฒนางานหรือการแก้ปัญหาใด ๆ ที่ใช้วิธีดำเนินงานในรูปแบบที่สืบทอดกันมา

กมล ภู่งประเสริฐ (2545) : การสร้างเครือข่ายในการบริหารสถานศึกษา กล่าวคือ การดำเนินกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษา จากการรวมตัวของกลุ่มบุคคล องค์กร สังคม และชุมชนภายนอกและภายในสถานศึกษา อย่างมีความสัมพันธ์กัน โดยได้เข้ามามีบทบาท สนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมในการร่วมกันกำหนดกิจกรรมตามกระบวนการอย่างมีระบบ แบบแผน และเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสมให้สอดคล้องตามสภาพแวดล้อมบริบทของแต่ละพื้นที่

วิไล ธนวิวัฒน์ (2541) : การสร้างเครือข่ายบริหารของสถานศึกษา หมายถึง การจัดให้มีกลุ่มบุคลากรทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งบุคลากรครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ตัวแทนผู้นำในชุมชน และผู้เกี่ยวข้องหลักเพื่อสร้างความตระหนักในการให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาตลอดจนชุมชนให้เกื้อกูลเชื่อมโยงกัน โดยที่แต่ละฝ่ายต้องมีความเท่าเทียมกัน มีอิสระต่อกัน สามารถยืนหยัดอยู่ได้ด้วยตนเองและพร้อมที่จะปฏิบัติงานร่วมกันของสมาชิก เครือข่ายบนพื้นฐานของความเท่าเทียมกัน และร่วมพัฒนาสถานศึกษาไปสู่ทิศทางที่วางไว้

สรุปภาพรวม นัสมาน ดาโอะ : การสร้างเครือข่ายในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในทางบริหารองค์กร สถานศึกษาในการกระจายภาระงานเพื่อให้กลุ่มบุคคล องค์กร สถานศึกษา หรือหน่วยงานทางการศึกษาที่มีเป้าหมายร่วมกันในการทำกิจกรรมรวมตัวกันด้วยความสมัครใจ ไม่ว่าจะเป็นในระดับชาติ หรือระดับท้องถิ่น ร่วมกันทำกิจกรรมทางการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดโดยมีความสัมพันธ์แนบแน่น มีความเสมอภาค เพื่อบริการทางการศึกษาแก่เยาวชนผู้เรียน

“การสร้างเครือข่ายในการบริหารสถานศึกษา”

การสร้างเครือข่ายสถานศึกษา จำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เครือข่ายที่เป็นทางการ คือ เครือข่ายที่มีข้อตกลง ระบบ ระเบียบของความสัมพันธ์ และมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน และเครือข่ายที่ไม่เป็นทางการ คือ เครือข่ายสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งมีข้อตกลงเฉพาะกิจกรรม มีวัตถุประสงค์เฉพาะเรื่อง สำหรับขั้นตอนในการสร้างเครือข่าย โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1.อภิปราย รับฟังข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการสร้างเครือข่ายการพัฒนาทิศทางของสถานศึกษา โดยจัดให้มีกลุ่มบุคลากรทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งบุคลากรครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ตัวแทนผู้นำในชุมชน และผู้เกี่ยวข้องหลักเพื่อสร้างความตระหนักในการให้ความสำคัญของการจัดการศึกษา และพัฒนาสถานศึกษาร่วมกันอย่างยั่งยืน

2.โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการด้านเครือข่าย ประกอบไปด้วย ผู้บริหาร และบุคลากรหลักในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ อาจจะเป็นศิษย์เก่า ผู้นำองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อกำหนดแผน เป้าหมาย และแหล่งร่วมพัฒนา ตลอดจนแนวทางการสนับสนุนการจัดการศึกษาจากชุมชน ท้องถิ่น และองค์กรต่าง ๆ

โครงสร้างการบริหารงานในสถานศึกษา

ตัวอย่าง : โครงสร้างคณะกรรมการสถานศึกษา

ที่มา : <http://bmkschool.ac.th/datashow> 46020 โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี

ระดับของการสร้างเครือข่าย แบ่งได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับองค์กร (ORGANIZATIONAL LEVEL)

ได้แก่ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์การเพื่อรองรับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เช่น ตั้งหน่วยงาน บุคลากร นโยบาย งบประมาณ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นต้น

2. ระดับสถาบัน (INSTITUTIONAL LEVEL)

ได้แก่ การสร้างวัฒนธรรมการปฏิบัติงานแบบใหม่ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม การปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงาน การปรับกระบวนการทัศนคติของคนในองค์การให้สามารถปฏิบัติงานกับประชาชนในลักษณะเป็นหุ้นส่วน และการปฏิบัติงานในลักษณะเครือข่าย มีการออกกฎเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นที่รับรู้และเข้าใจ จนกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติของคนในองค์กร

3. ระดับบุคลากร (INDIVIDUAL LEVEL)

ได้แก่ การสร้างบุคลากรและฝึกทักษะบุคลากรในองค์การให้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานกับประชาชน เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการมีส่วนร่วมของประชาชน ทักษะการวิเคราะห์การมีส่วนได้ส่วนเสีย ทักษะการบริหารความขัดแย้ง การจัดหลักสูตรอบรมด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นต้น

แนวคิดและหลักการบริหารเครือข่ายในสถานศึกษา

การบริหารจัดการเครือข่ายเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ มีหลักการแนวคิดทฤษฎีที่ ในการบริหารเครือข่ายสถานศึกษา ดังนี้

- **1.แนวคิดการผนึกกำลัง (SYNERGY) หมายถึง** กระบวนการบริหารการทำงานในลักษณะการร่วมกัน ทำงานที่มากกว่าหนึ่งบวกหนึ่งเท่ากับสอง แต่ต้องเป็น หนึ่งบวกหนึ่งมากกว่าสอง การรวมพลังกันทำงานเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่มีคุณค่าหรือมีความเข้มแข็งมากกว่าที่ต่างคนต่างทำ หรือแต่ละสถานศึกษาทำงานโดยโดดเดี่ยวเพียงลำพัง
- **2. ทฤษฎีการแลกเปลี่ยน (EXCHANGE THEORY) หมายถึง** กระบวนการบริหารการทำงานโดยมีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ร่วมกันในลักษณะ WIN-WIN ดังนั้น เหตุผลหลักที่จะทำให้เครือข่ายเกิดขึ้นโดยสมัคร ใจก็คือ แต่ละฝ่ายมองเห็นถึงประโยชน์ที่ตนจะได้รับจากการได้เข้าร่วมเครือข่าย ซึ่งจะนำไปสู่ความเต็มใจที่จะประสานการทำงานร่วมกันหรือเข้าร่วมเป็นเครือข่าย
- **3. หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม (PARTICIPATIVE MANAGEMENT) หมายถึง** กระบวนการบริหารที่ให้คนใน องค์กรหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามี ส่วนร่วมใน กระบวนการตัดสินใจ ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความ เชื่อวชาญในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการบริหารงานร่วมกัน (จารุพงศ์ พลเดช. 2546 : 14) และทฤษฎีการมีส่วนร่วม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 4-17) : การสร้างเครือข่ายสถานศึกษา เพื่อให้เห็นการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคล สถานศึกษากับกลุ่มเครือข่าย หน่วยงานอื่นๆ เป็นรูปธรรม ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ขอนำแนวคิดของการสร้างเครือข่าย หรือการบริหารเครือข่ายร่วมพัฒนาของ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 4-17) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- 👍 1. **ขั้นเตรียมการและแสวงหาผู้ร่วมพัฒนา** เป็นการสร้างความตระหนักให้บุคลากรหลักและผู้เกี่ยวข้อง หลักของสถานศึกษาในการแสวงหา เครือข่ายที่มีความเข้าใจ เหมาะสม สอดคล้อง นำไปสู่ความสัมพันธ์ในความร่วมมือที่ดี
- 👍 2. **สร้างข้อตกลงและร่วมวางแผน** เมื่อผู้นำและ ผู้บริหารของเครือข่ายเห็นความสำคัญและประโยชน์ ร่วมกัน และตกลงเป็นการเบื้องต้นที่จะ ร่วมมือเป็น เครือข่าย เพื่อให้เกิดแนวทางการดำเนินงาน จัด กิจกรรม สร้างข้อตกลงและร่วมวางแผน (PARTNERSHIP AGREEMENT & ACTION PLANNING) เพื่อให้เกิดแนวทาง ความร่วมมือที่ชัดเจน ก็จะมีการสร้างข้อตกลงและร่วมวางแผนต่อไป
- 👍 3. **ขั้นร่วมดำเนินงานและกำกับติดตาม** เป็นขั้นตอนสำคัญในการนำแผนงาน / โครงการที่เตรียมการไว้มาปฏิบัติเพื่อสร้างความร่วมมือของ เครือข่ายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- 👍 4. **ขั้นทบทวนผลการดำเนินงาน** เป็นขั้นนำผลการประเมินมาใช้ในการทบทวนปรับปรุงการทำงาน ร่วมกับเครือข่ายต่อไป

ความจำเป็นที่ต้องมีเครือข่ายสถานศึกษา รายละเอียดในแต่ละส่วนมีดังนี้

1. **มีการรับรู้มุมมองที่เหมือนกัน** สมาชิกในเครือข่าย ต้องมีความรู้สึกร่วมกันคิดและการรับรู้เหมือนกันถึงเหตุผลในการเข้ามาร่วมกันเป็น เครือข่าย อาทิเช่น มีความเข้าใจในตัวปัญหาและมีจิตสำนึกในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ประสบกับปัญหาอย่าง เดียวกันหรือต้องการความช่วยเหลือในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งจะส่งผลให้สมาชิกของเครือข่ายเกิด ความรู้สึกผูกพันในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาหรือลดความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น

2. **การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน** หมายถึง การที่สมาชิกมองเห็นจุดมุ่งหมายในอนาคตที่เป็นภาพเดียวกัน มีการรับรู้ และเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน และมีเป้าหมายที่จะเดินทางไปด้วยกัน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันจะทำให้กระบวนการขับเคลื่อนเกิดพลัง มีความเป็นเอกภาพ และช่วยผ่อนคลายความขัดแย้งอันเนื่องมาจากความ คิดเห็นที่ แตกต่างกันในทางตรงกันข้าม ถ้าวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของสมาชิกบางกลุ่มขัดแย้งกับวิสัยทัศน์

3.) มีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน คำว่าผลประโยชน์ในที่นี้ครอบคลุมทั้งผลประโยชน์ที่เป็นตัวเงินและผลประโยชน์ไม่ใช่ตัวเงิน เป็น ความต้องการ (NEED) ของมนุษย์ในเชิงปัจเจก อาทิเช่นเกียรติยศ ชื่อเสียง การยอมรับ โอกาสในความก้าวหน้า ความสุข ความพึงพอใจ ฯลฯ สมาชิกของเครือข่ายเป็น มนุษย์ปุถุชนธรรมดาที่ต่างก็มีความต้องการเป็นของตัวเอง (HUMAN NEEDS) ถ้าการเข้าร่วมในเครือข่ายสามารถตอบสนองต่อความต้องการของเขาหรือมี ผลประโยชน์ร่วมกัน ก็จะเป็นแรงจูงใจให้เข้ามามีส่วนร่วมในเครือข่าย ช่วยให้ทุกคนเกิดแรงจูงใจให้เขาเข้ามามีส่วนร่วมในทางปฏิบัติได้จริง ไม่ใช่เป็นเข้ามาเป็น เพียงไม้ประดับเนื่องจากมีตำแหน่งในเครือข่าย

4) การเกื้อหนุนพึ่งพากัน เป็นองค์ประกอบที่ทำให้เครือข่ายดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน การที่ สมาชิกเครือข่ายตกอยู่ในสภาวะจำกัดทั้งด้าน ทรัพยากร ความรู้ เงินทุน กำลังคน ฯลฯ ไม่สามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมายอย่าง สมบูรณ์ได้ด้วยตนเองโดยปราศจากเครือข่าย จำเป็นต้องพึ่งพาซึ่งกันและ กันระหว่างสมาชิกในเครือข่าย การทำให้หุ้นส่วนของเครือข่ายยึดโยงกันอย่างเหนียวแน่น การเกื้อหนุนพึ่งพากันในลักษณะนี้จะส่งผลให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างกันโดยอัตโนมัติ

ฉะนั้น ลักษณะของเครือข่ายสถานศึกษา การทำงานร่วมกันในลักษณะของเครือข่าย การศึกษามีจุดเริ่มต้นที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ตั้งแต่มีการตรา
กฎหมายการศึกษาแห่งชาติฉบับแรก คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 8 และ มาตรา 9
ได้กำหนดให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการ
ปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัด
การศึกษา และยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา สถาน
ประกอบการ และสถาบันทางสังคมอื่น (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 6 - 7)

ที่มาของภาพ : โรงเรียนเจริญดีวิทยา จ.ปทุมธานี : 2561

แนวคิดและทฤษฎีการสร้างเครือข่ายในการบริหารสถานศึกษา

1.ทฤษฎีการแลกเปลี่ยน (EXCHANGE THEORY) : อธิบายถึงการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกัน เหตุผลหลักที่จะทำให้เกิดขึ้นได้โดยสมัครใจ แต่ละฝ่ายมองเห็นประโยชน์ที่ตนจะได้รับจากการเข้าร่วมเครือข่าย ซึ่งจะนำไปสู่ความเต็มใจที่จะประสานกันหรือเข้าร่วมเป็นเครือข่าย

2.เสรี พงศ์พิศ (2548 : 209) : กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างเครือข่ายว่าควรมีการดำเนินการ ดังนี้

- 1.ร่างเป้าประสงค์ให้ชัดเจน เพื่อให้รู้ว่าสาเหตุความเป็นมาของการก่อตั้งเครือข่าย คืออะไร ?
- 2.บอกเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างเครือข่าย ?
- 3.กำหนดแผนการดำเนินงาน กฎระเบียบ กฎเกณฑ์พื้นฐาน และกำหนดกระบวนการตัดสินใจให้ชัดเจน ?

3.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543) : กล่าวถึงการจัดตั้งเครือข่ายว่า มีการดำเนินการ ดังนี้

➔ 1.การสร้างความตระหนักในปัญหาและการรวมตัว	➔ 2.การสร้างจุดร่วมของผลประโยชน์
➔ 3.การแสวงหาแกนนำที่ดีของเครือข่าย	➔ 4.การสร้างแนวร่วมสมาชิกของเครือข่าย

องค์ประกอบสร้างเครือข่ายเพื่อบริหารสถานศึกษา

- 👍 1. **ด้านการกำหนดสมาชิกเครือข่าย** สมาชิกเครือข่ายมีความสำคัญมาก การรักษาสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกเครือข่ายเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งในการรักษา เครือข่ายให้ยั่งยืนต่อไป จึงควรมีการจัดกิจกรรมบางอย่างที่มีจุดประสงค์เพื่อการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกโดยเฉพาะ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549, หน้า 1-2) ที่ได้ให้แนวทางในการบริหารเครือข่ายไว้ว่า มีการกำหนดกลไกสร้างระบบจิตใจ
- 👍 2. **ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์** เป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานของเครือข่ายความร่วมมือมีความเข้มแข็งและดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จได้ การกำหนดวัตถุประสงค์ของเครือข่ายที่ชัดเจนและเกิดจากสมาชิกจำนวนมากมีส่วนร่วมใน กระบวนการกำหนดทิศทางของเครือข่าย กิจกรรมหลักและประเภทของบุคคลและองค์กร ที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกและเพื่อป้องกันการครอบงำจากกลุ่มคนบางกลุ่ม
- 👍 3. **ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน** การมีส่วนร่วมของสมาชิกมี ความสำคัญต่อการพัฒนาความเข้มแข็งของเครือข่าย เพราะขบวนการมีส่วนร่วมเป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการร่วมรับรู้ ร่วมความคิด ร่วมตัดสินใจและร่วมลงมือกระทำอย่าง แข็งขัน กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันเป็นการปลูกฝังความเชื่อที่ว่า ประสบการณ์ความรู้และทรัพยากรของแต่ละคนจะช่วยให้ทุกคนมีศักยภาพเพิ่มขึ้น

ประโยชน์ของการสร้างเครือข่ายในการบริหารสถานศึกษา

ปัจจุบันองค์กรจำนวนมากทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะบุคลากรและหน่วยงานทางการศึกษาสถานศึกษาตั้งแต่ ระดับนโยบายคือ กระทรวงศึกษาธิการและองค์กรหลัก ทั้ง 5 องค์กรหลัก จนถึงหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนสถานศึกษาที่กระจายตัวอยู่ในพื้นที่ทั่วประเทศ ได้ตระหนักถึงบทบาทสำคัญของการมีเครือข่ายว่าเป็น เครื่องมือที่มีคุณค่าในการพัฒนาและสามารถช่วย ผลักดันการทำงานของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จได้มากยิ่งขึ้น

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ (2545 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาในปัจจุบันมักจะดำเนินการในรูปแบบ เครือข่าย และเป็นไปไม่ได้ที่สถานศึกษาใด ๆ สถานศึกษาหนึ่งจะทำงานให้ประสบผลสำเร็จได้ด้วยตนเอง การดำเนินงานในรูปแบบเครือข่ายจะเกิดประโยชน์ต่อสมาชิกและองค์กร เครือข่ายอย่างมาก ซึ่งมีประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับบุคลากร และหน่วยงานทางการศึกษา โรงเรียนอย่างน้อย 6 ประการ ดังนี้ (สมบุรณ์ บุรศิริรักษ์. 2553 : 89)

- 1.) เป็นเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ข้อมูลข่าวสารและความรู้ใหม่ๆ ทำให้เกิด กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของคุณครู บุคลากรทางการศึกษา และหน่วยงาน สถานศึกษาเครือข่ายเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเครือข่ายตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
2.) เป็นแหล่งระดมทรัพยากรนำไปสู่การแลกเปลี่ยนทรัพยากรและการจัดการทรัพยากรร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร คุณครู เงินทุน สถานศึกษา หรือวัสดุ อุปกรณ์ ต่าง ๆ เพื่อเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เข้าทำนองผู้ที่มีความพร้อมมากกว่าให้ความช่วยเหลือ ผู้ที่มีความพร้อมน้อยกว่า
- 3.) เป็นการระดมสรรพกำลังเพื่อร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้นร่วมกัน เป็นการร่วมแรงร่วมใจ ในการปฏิบัติงานทำงาน สนองนโยบายชาติ ซึ่งจะนำไปสู่ ความสามัคคีของสมาชิกและเครือข่ายสถานศึกษา
- 4.) เป็นการป้องกันการดำเนินงานซ้ำซ้อน ลดความ สิ้นเปลืองของทรัพยากรด้วยการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ รู้บทบาทหน้าที่ของตนเองเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของ สถานศึกษาในการทำงานร่วมกัน

6.) เป็นการรวมพลังในการทำงานที่ยากๆ ที่คน หรือหน่วยงานเดียวไม่สามารถทำได้สำเร็จ ต้องอาศัย ความร่วมแรงร่วมใจของกลุ่มหรือทีมหรือหลายๆ หน่วยงาน มาร่วมกันทำงานในลักษณะของเครือข่ายความร่วมมือ

ที่มาของภาพ : <https://www.google.com/search?q=%E0%B8%88%>

“งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ”

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 : (2562) การสร้างเครือข่ายในการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ว่า การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม จะต้องจัดการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้
 - 1.) สร้างเครือข่ายโดยการพัฒนาเปิดโอกาสให้หน่วยงานในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
 - 2.) ให้ความร่วมมือ สนับสนุนระหว่างสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนและชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
 - 3.) ส่งเสริมทักษะการสื่อสารและความร่วมมือให้กับผู้บริหารและครู เพื่อต่อยอดการพัฒนาทั้งด้านกายภาพ การบริหารจัดการ และจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
 - 4.) ส่งเสริมการเขียนแผนพัฒนาระดับโรงเรียน เพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนจากทั้งภาครัฐและเอกชน
 - 5.) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการศึกษา
 - 6.) พัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อร่วมกันพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง : การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม

NETWORK BUILDING AND PARTICIPATORY

2. ผอ.หัตถบลลอส บินอับดุลลาฮา 2553 : ได้กล่าวว่า ” การสร้างเครือข่ายสถานศึกษาและการมีส่วนร่วม เป็นเครื่องมือที่ปัจจุบันหลายสถานศึกษามีความพยายามในการปรับเปลี่ยนรูปแบบ การบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีสมรรถนะสูง เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการ เนื่องจากกระบวนการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน และส่งเสริมให้สถานศึกษามีพลังในการพัฒนาประเทศอย่างสร้างสรรค์ อันเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาสถานศึกษายุคใหม่ ทั้งนี้สถานศึกษาต้องสร้างระบบการดำเนินงานทางการศึกษาร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบร่วมกัน และได้เสนอแนวคิดรายละเอียดการสร้างเครือข่ายบริหารสถานศึกษาด้วย รูปแบบ MODULE ดังนี้

1. ความสำคัญของการบริหารในรูปแบบการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม
2. แนวคิดการบริหารจัดการการศึกษาในรูปแบบการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม
3. ระดับการมีส่วนร่วม ระดับการมีส่วนร่วมได้แบ่งออกมาเป็น 5 ระดับ

การมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาได้แบ่งออกมาเป็น 5 ระดับ

ระดับที่ 1 การมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร (TO INFORM) โดยวิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสารตีพิมพ์ของสถานศึกษา การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุชุมชน การจัดนิทรรศการนอกสถานศึกษา เว็บไซต์ของสถานศึกษา เป็นต้น

ระดับ ที่ 2 การมีส่วนร่วมในระดับการปรึกษาหารือ (TO CONSULT) เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของสถานศึกษาด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น เป็นต้น

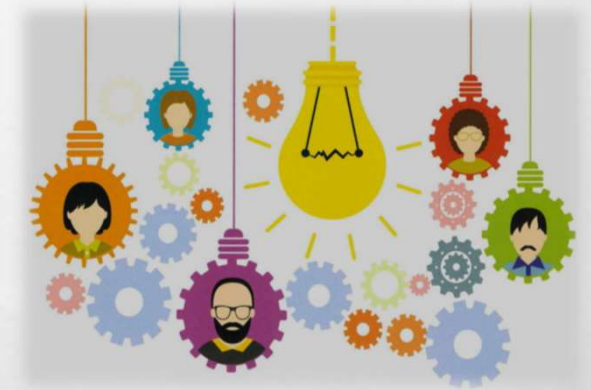
ระดับ ที่ 3 การมีส่วนร่วมในระดับให้เข้ามามีบทบาท (TO INVOLVE) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ร่วมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของสถานศึกษา

ระดับ ที่ 4 การมีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือ (TO COLLABORATE) เป็นการให้กลุ่มประชาชนผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ ดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

ระดับ ที่ 5 การมีส่วนร่วมในระดับให้เสริมอำนาจแก่ประชาชน (EMPOWER) เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุด โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นกิจกรรมทางการศึกษาต่าง ๆ เป็นต้น

องค์ประกอบของการสร้างเครือข่ายในการบริหารสถานศึกษาและการมีส่วนร่วม มีพื้นฐาน 5 ประการ ดังนี้

- ➔ 1. การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์
- ➔ 2. การออกแบบเครือข่ายให้สอดคล้องกับเป้าหมาย
- ➔ 3. การบูรณาการและเชื่อมโยงการดำเนินการและการวัดผล
- ➔ 4. การประยุกต์ใช้ระบบ IT ในการจัดการเครือข่ายของสถานศึกษา
- ➔ 5. การพัฒนาความรู้และทักษะเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ จากคำถามที่ได้ตั้งว่า “สถานศึกษาของเราจะจัดการบริหารในรูปแบบการสร้างเครือข่ายเพื่อบริหารสถานศึกษาได้อย่างไร”

3. การวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ความมุ่งหมายการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบกลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อพัฒนาโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
2. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบกลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อพัฒนาโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

สรุปผลการวิจัย

กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อพัฒนา โรงเรียน ประกอบด้วย คือ 1) ด้านการกำหนดสมาชิกเครือข่าย 2) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน 4) ด้านการมีทักษะภาวะผู้นำ 5) ด้านการประสานงานของเครือข่าย 6) ด้านการติดตาม ประเมินผล 7) ด้านวัฒนธรรม องค์กร 8) ด้านทรัพยากรท้องถิ่น 9) ด้านนโยบายทางการศึกษา 10) ด้านเทคโนโลยี 2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการสร้าง เครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ สภาพแวดล้อมภายใน

2.1.1 สภาพปัจจุบันการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนา โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การประสานงานของ เครือข่าย การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และการติดตามประเมินผล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ การกำหนดสมาชิกเครือข่าย

2.2.2 สภาพที่พึงประสงค์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อพัฒนาโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหา น้อย 3 ระดับแรก คือ ด้านทรัพยากรท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรม องค์กร ด้านนโยบายทาง การศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยี

“การสร้างเครือข่ายบริหารสถานศึกษา (กรณีศึกษา)”

การจัดงานนิทรรศการวิชาการ เปิดบ้านวิชาการ เครือข่ายที่ 27,28 ภายใต้แนวคิด “รักษัลลภ สร้างสรรค์นวัตกรรม น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงในสังกัดกรุงเทพมหานครพื้นที่เขตสายไหม จำนวน 7 แห่ง ระหว่างวันที่ 13 - 14 ก.พ. 62 ณ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย โดยภายในงานจัดให้มีการแข่งขันทักษะทางวิชาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การแสดงความสามารถด้านดนตรี การแสดงศิลปะกรรมนาฏศิลป์ ดนตรีไทย และการแสดงนิทรรศการจาก 9 โรงเรียนในสังกัด โอกาสนี้ได้มอบประกาศนียบัตรให้แก่คณะผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนผู้ปฏิบัติตน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงดีเด่นของแต่ละโรงเรียน เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ โดยมีนายเกรียงไกร จงเจริญ รองผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา นายยอดขวัญ จุณณะปิยะ ผู้อำนวยการเขตสายไหม ผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ร่วมพิธี ณ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย เขตสายไหม

โรงเรียนในพื้นที่เขตสายไหม ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาพร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้โรงเรียนสามารถพัฒนาศักยภาพนักเรียนให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน อีกทั้งยังสามารถน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการเรียนการสอนของแต่ละโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งในยุคปัจจุบันหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ ในหลายๆ รูปแบบ ทำให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ทักษะชีวิต ทำให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความพอเพียง

สำหรับ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในพื้นที่สายไหม ที่เข้าร่วมจัดงานกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 1.เครือข่ายโรงเรียนที่ 27 ได้แก่ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม โรงเรียนประชานุกุล และโรงเรียนออเงิน โรงเรียนซอยแอนเนกซ์ โรงเรียนสายไหม โรงเรียนวัดหนองใหญ่ ได้ร่วมเปิดบูทนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติอาทิจ บูธโครงการตามแนวพระราชดำริ บูธโครงการแก้ลุ่มลิงและเชื่อม บูทเกษตรกรรทฤษฎีใหม่

กรณีศึกษา : การสร้างเครือข่ายโรงเรียนและชุมชน

การสร้างเครือข่ายโรงเรียนและชุมชนกิจกรรมด้านการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม ทั้งในโรงเรียนและชุมชน ซึ่งชุมชนที่เป็นเครือข่ายของโรงเรียน ได้แก่ 1. เทศบาลตำบลเวียงสา อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 2. ตลาดสดกลางเวียง จังหวัดน่าน 3. โรงเรียนเทศบาลหนองนก อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

กิจกรรมโครงการ ร่วมใจ สืบสาน จัดการขยะ พัฒนาชุมชน ได้เริ่มต้นจากการดำเนินกิจกรรมภายใน โรงเรียน โดยมีเป้าหมายให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อการจัดการขยะสู่การอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม และได้ขยายประสบการณ์สู่โรงเรียนเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้เห็นความสำคัญของการจัดการขยะ หากไม่ได้ดำเนินการจะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ ดังเช่นภาวะโลกร้อนที่กำลังประสบ ปัญหาอยู่ ดังนั้นโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงต้องส่งเสริมให้มีโครงการ ร่วมใจสืบสาน จัดการขยะ พัฒนาชุมชน ดำเนินต่อไปอย่างยั่งยืน

การขยายผลสู่ชุมชนสามารถขยายผลผ่านทางนักเรียนโดยนักเรียนนำความรู้ไปขยายผลต่อคนในครอบครัวและในชุมชนของตนเอง **เห็นได้จาก** แบบสอบถามความคิดเห็นโครงการลดขยะในชื่อนำความรู้ เกี่ยวกับการลดปริมาณขยะ การคัดแยกขยะ และการใช้ประโยชน์จากขยะไปขยายผลที่บ้านและชุมชนของ ตนเอง ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.09 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 41.04 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 25.37 ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 0.75 ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.75

มีการพัฒนาปรับเปลี่ยน แก้วไข โครงการ/กิจกรรม ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาวิถีชีวิตประจำวัน วัฒนธรรมท้องถิ่น และบริบทพื้นที่โครงการและกิจกรรมที่ทางโรงเรียนได้ถูกจัดเข้าเป็นวาระการประชุมฝ่าย ประชุมประจำเดือนและประจำปีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้โครงการและกิจกรรมได้พัฒนา ปรับเปลี่ยน แก้วไข จนอยู่ในรูปแบบที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีการประชุมร่วมกับองค์กรนักเรียนเพื่อให้รับทราบแนวทางการดำเนินโครงการและกิจกรรม และยังมีการประชุมร่วมกับเทศบาลตำบลเวียงสา ซึ่งเป็นเครือข่ายของทางโรงเรียนถึงแนวทาง การดำเนินโครงการ และกิจกรรมร่วมกัน

แหล่งที่มา : โรงเรียนเทศบาลหนองนก อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

<http://www.saschool.ac.th/WebGreen/7.html>

...แหล่งที่มาอ้างอิง...

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). การจัดการเครือข่าย: กลยุทธ์สู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ : ชัคเชส. ขนิษฐา กาญจนรังสีนนท์. (2543). การสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพฯ : กลุ่มงานวิจัย และพัฒนา กรมการพัฒนาชุมชน.

ประยูร อัครบวรและคณะ. (2553). การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม (Network Building and Participatory). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุวิมล โพธิ์กลิ่น. (2549). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ กศ.ด,มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

ลัดดา ผลวัฒนะ. (2547). การพัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพฯ.

หาซบุละ สาแม. (2553). การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม.บทความ. : <https://hasbulah.wordpress.com/2010/08/03/%E0>

...แหล่งที่มาอ้างอิง... (ต่อ)

<http://www.prbangkok.com/th/board/view/MDY1cDBzNnM0NHlyb3Ezc3E2NnEy>

(สำนักงานประชาสัมพันธ์ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร 173 ถ.ดินสอ แขวงเสาชิงช้า เขตพระนคร กทม. 10200)

<https://www.google.com/search?q=%E0%B8%97%E0%B8%B3+mou+%E0%B8> (รูปภาพ)

<https://sites.google.com/site/janbodsri/khwam-hmay-laea-hlak-sakhay-khxng-kherux-khay>

<file:///C:/Users/User/Downloads/Documents/16391-Article%20Text-35454-1-10-20140222.pdf>

